

Motion till riksdagen 2005/06:So600

av **Barbro Hietala Nordlund och Per Erik Granström (s)**

Stöd vid ofrivillig barnlöshet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförs om stöd och rådgivning för ofrivilligt barnlösa.

Motivering

En halv miljon svenskar, mellan 15 och 20 % av alla par i fertil ålder, lider av ofrivillig barnlöshet. Infertilitet påverkar drastiskt individens bild av sig själv. Att inte kunna få barn, oförmåga till reproduktion utlöser ofta en existentiell sorg och kris. Utsikten att leva barnlös är något fullständigt otänkbart för många människor.

Den som drabbas av ofrivillig barnlöshet har i dag tre utvägar:

1. att söka medicinsk hjälp och behandling
2. att ansöka om att få adoptera ett barn
3. att leva barnlös.

Inte något av alternativen är ett självklart eller enkelt val för någon. Även om den medicinska tekniken och utvecklingen idag innebär att alltfler kan få hjälp vid infertilitet, så innebär utredningar, undersökningar och behandlingar oftast en psykisk press. Den personliga integriteten utsätts för fysiskt och psykiskt intrång.

Väljer man att genomgå en adoptionsutredning måste man släppa in utomstående i sitt liv för att granska relationer, värderingar och motiv.

Det tredje alternativet, att leva barnlös, kan vara svårt av både sociala och personliga skäl. Det sociala trycket är ofta stort och ger ett utanförskap.

Människor som är ofrivilligt barnlösa och står inför de tillgängliga alternativen bör erbjudas tillgång till en oberoende, fristående information och rådgivning.

De måste få möjlighet till stöd i sorgearbetet för att på bästa sätt kunna fatta beslut om hur de vill gå vidare.

Fel! Okänt namn på

I en oberoende rådgivning ryms också stöd och hjälp till dem som tvekar, är osäkra eller har orealistiska förväntningar. Det kan då handla om att inte gå in i eller till sista möjlighet fullfölja en påfrestande, utdragen eller kostsam behandling. Eller det kan handla om att avstå ifrån att genomföra en adoptionsutredning om önskan om adoptivbarn är orealistisk.

Hälso- och sjukvårdslagen anger att alla har rätt till vård/behandling oavsett vilket landsting man bor i. Utvecklingen visar att behandlingen av infertilitet varierar starkt mellan olika landsting. Utöver den rent medicinska behandlingen finns oftast ingen helhetssyn för en kontinuerlig eller strukturerad rådgivning.

De resurser och den kompetens som finns idag i form av sjukhuskuratorer och familjerådgivare bör erbjudas ofrivilligt barnlösa innan de går in i en medicinsk behandling, ansöker om adoption eller bestämmer sig för att avstå från de alternativen.

Stockholm den 4 oktober 2005

Barbro Hietala Nordlund (s)

Per Erik Granström (s)